

Oglaši, pripremlana itd.
iskaju i računaju se na temelju
običnog članička ili po dogovoru.

Novci za predloženih oglaša itd.
iskaju se naputnicom ili poloz-
nicom pošt. Adušonice u Ečtu
na administraciju lista u Puli.

Koju naručbe valja točno oz-
nati imenem, prezime i najbližu
poštu predstrovnika.

Tko list na vremenu ne primi,
neka to javi, odpravnitviti u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poštarnina, ako se izvana
napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

Izlaži svakog utorak i petka
o pođabi.

Netiskani dopisi se ne vraćaju,
a ne podpisani netiskaju, a
nefrankirani neprimaju.

Predplata za postarinom stoji:
12 K. u obče, 15 K. — na godinu
6 K. za seljake, 10 K. — na
ili K. 6 —, odn. K. 3 — na
pol godine.

Izvan carevine više poštarnina.
Plaća i utračaj se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u
Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u elici
Giulia br. 5 te prima stranke
osim nedjelje i svetka svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nestoga sva pokvarni“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stipe Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Vazmene pogache mons. Petronio.

Noša trčanska družica „Edinost“ donaša u svojem broju od poslednjeg petka krasan članak o žlostivim odnosima u trčanskoj biskupiji. Mi se požurimo, da toj članak prevedemo za naše čitaoca, koje će jamačeno u velike zanimati. Čujte pa se divite, je li gdje u svetu naći takvim odnosima para!

Peterokraka piranska zvezda.

Biskupov namjesnik Petronio rodom je iz slavnoga Pirana. Njegovo je srce piransko-talijansko. Tako je također vjetar, koji sada puše iz trčanskog ordinarijata. Š nijme su nezadovoljni dapaće i sami talijanski svećenici. Pa kako nebi bili? Sada je u biskupiji 15 živućih svećenika iz Pirana. Od tih je sada već deset crvenih monsignora, i to: 1. Ivan Bennati, začasni kanonik u Kopru, 2. Dominik Bonifacio, začasni kanonik u Kopru, 3. Josip Fonda starji, kanonik-nadsvećenik u Piranu, 4. Josip Fonda mladi, kanonik u Piranu, 5. Juraj Maraspin, kanonik u Kopru, 6. Franjo Petronio kapit. vikar i prošt u Trstu, 7. Juraj Pilacco, komornik u Kopru, 8. Antun Predonzan, kanonik u Piranu, 9. Nikola Spadaro, papinski kanonik i 10. Dominik Vidali, kanonik u Piranu.

To je eto od 15 svećenika ništa manje nego 10 monsignora. A ni za ostalu petoricu nije lošo. Ta imaju nad sobom dve dobre majke, austrijsko namjestništvo u Trstu i katolički biskupski ordinarijat. Kako to? Eto! 11. D. Flaminio dobiva u kratkom izraženjem kanonikat u Piranu, jer je morao njegov pogibeljni protukandidat Debellich, na pritisak u biskupiji, opozvati svoju molbenicu. 12. Ivan Predonzan opredijeljen je za izraženjeno mjesto nadsvećenika i dekanu u Cittanova. Ostaju još troje, nu i za ne je priskrbljeno. 13. Franjo Muješan je župnik u gradu Izoli. 14. Jušt Tamaro je vjeroučitelj na gradskoj gimnaziji u Trstu. 15. Poslednji, Juraj Rastelli, je u mirovini te uživa crkvenu nadarbinu Vidali u Piranu.

Iz svega toga jasno je, kakav vrednost imade u Primorju — peterokraka zvezda slavnoga grada Pirana.

Rekošno, da su s tim odnosima nezadovoljni i sami talijanski svećenici svih stranaka. Jer, dok imade i jedan Piranac, nitko drugi ne može doći do božjega mesta. Teško je pak našim svećenicima i našemu narodu pred talijanskim fanatizmom piranskim!

„Colpo di grazia“ Hrvatom porečkoga kotara.

U porečkom kotaru stanuju na ladanju izključivo sami Hrvati. Broj je Talijana tako malen, da se nije niti obazreti na nje. Kako bi morala tamo djelovati prava Hristova crkvi? Dok nije dosla uprava trčanske biskupije u ruke monsignora Petronio, bili su tamo još nekoj slovenski i hrvatski svećenici. Tako n. pr. 1. u Krasici bio je gosp. Klinar,

2. u Završju g. Ivan Mandić, 3. u Oprilju g. Anićić, 4. u Grožnjanu g. Reguzin, 5. u Trebinjam g. Kociper, 6. u Ždrenju g. Kemir, 7. u Brdu g. Vranjac i 8. u Topolovcu g. Knavs.

Na ta su mjesto počeli Talijani napadati. Proli većini tih svećenika počeće su dolaziti lažljive tužbe. G. Knavs, svjetan si svoje nedužnosti, odlučno se je upro proganjivanju i zahlijevao, neka mu se na javi denuncijanti, da proti njima poduzme kazneni put. — Halt! tako dakle nije islo. Okrenuli su na drugu strazu. Poslali su u kratko svima dekrete premještenja! G. Knavs, je izjavio, da on ne zapušta svoje mjesto — inače.....! Ovu su tvrdu kost pustili na mjestu. G. Vranjac je tamo domaćin, pa ga nisu mogli daleko baciti. Premještiše ga u Krasicu, jer je Krasica za sada i previše probudjena, pa nije jošto dovoljno zrela za talijanski želudac. Svi stali pako moralni su zapustiti svoja mjesto pod najstrožim crvenim kaznama — i tako su svi hrvatski katolički vjernici izručeni na milost i nemilost talijanskim svećenicima — duha i srca Piranac Petronio!

Promjena u Završju.

U Završju došao je Talijan Frausin, koji je po želji Petronijevu odkazao i lepnu i ugodnu službu u morskom liečilištu Sicilie. Ne dugo pred time bio je u Završju župnik-dekan Bottegaro, koji je odpravio hrvatsku propovijed. To mu nije donicelo mnogo sreće. Radi nekajih osobnih i službenih pogriješaka izgubio je lepnu župu, te je bio za kaznu premješten u Trst. Blagopokojni biskup Šterk poslao je u Završje g. Mandiću i tako je dobro onaj narod mogao iznovice slušati rječ božju — jedino utjehu u svojoj bledi i nesreći. Toga nije mogao Petronio podneti. Poslao je g. Mandića u Pazin te izrčuo hrvatsku župu Talijanu Frausinu. I opet neće onaj naš narod više cuti rječ božje!

Promjena u Brdu.

U Brdu moralo se je zatrati hrvatsko narodno čuvstvo, zato ostavise to mjesto bez svećenika, te ga izručise Franceschini, župniku u Momjanu. Strastveni je to Talijan, poznat jošte iz Kostanjevice (Castagna), gdjeno je silom potaljivao narod i uništilo u crkvi hrvatsku propovijed i kršćanski nauk. Tako se već ne uvjerjuje rječ božja hrvatskom narodu ni u Kostanjevici, niti u Momjanu. To je rad župnika Franceschini. U dobre je ruke dake Petronio izručio Hrvate u Brdu.

Promjena u Trebinjam.

Trebinje (Triban), čisti je to hrvatski kraj u bujskoj okolini. Petronio je sada takodjer iz Trebinja odstranio hrvatskog svećenika i kapeljanu je izručio svećeniku u Bujama. To je svećenstvo izključivo talijansko i ne znudo ništa hrvatski. Pa ako bi i znao, neće da govori pa zabilje mu u glavi i čavao. U tom su pogledu poznate Boje te nadkrijnuju i sami Piran. Tako se moradu trebinjaci Hrvati određi svog hrvatskog jezika, kad stupe u hram Gospodnjim.

Konačni ciljevi Talijana.

Te vrde su kosti za talijanski želudac župe Oprilji i Grožnjan. Tu je trebalj Talijanima obzirnije postupati, nego li proti prije navedenim krajevima. Tu obstoje jošte hrvatska propovijed a narod ju brani sa svom odlučnošću.

Radi tih dvaju mjeseta, gospoda su u biskupskom ordinarijatu stupila u dogovor izravno sa talijanskom političkom strankom. Ta su dva kraja važne postaje za izbore u državni sabor, u pravo odlučujuća za petu kuriju. Ako ta dva mjeseta padnu u ruke talijanskih svećenika, neće biti više od mora do Buzeta niti jednoga hrvatskoga župnika, a talijanska će ideja zogospodavati da izpred vrata samoga Buzeta. Ovdje je stupio u boj takodjer biskupski kancelar Mecchia. Stvar je težka i važna a Petronio je nebi mogao sam izvesti.

Nas je narod u nekojim krajevima, kano u Trebinjam, Završju, Kostanjevici, Momjanu itd. postao naivam i previše cijenil talijanski jezik. S time, da ga kočneno i iz crkve tjeraju, postao je plasljiv. To znadu dobro uporabiti Talijani. Radi toga su suda napeli sva sredstva, da za ta dva mjeseta dobe prepredena, ali odlučna Talijana. I to su dva kapelana iz slavne sakristije kod sv. Jakova u Trstu. Ugadjali su duhu i srcu stranke Mecchia-Petronio i tako su odredjeni: Vasselli za Grožnjan, Walker pako za Oprtalj. Dobili su nalog za župnički izpit i položili ga oba. Vasselli dobio je već dekret i mora ove dane odputovati u Grožnjan — Walker pak očekuje svaki čas jednaku odluku za Oprtalj. Jurje je pospremio svu svoju pričnjicu. O tajnim pogadanjima i zaključcima talijanske političke stranke sa gospodom na trčanskom ordinarijatu u polovici se je sjeća L. g. neki talijanski čovjek iz Oprtalja izrazio ovako: „Tri talijanske pravke bili smo osobno kod Walkera te mu ponudili župu Oprtalj. O tome smo osobno izvestili takodjer kancelara Mecchiju i biskupskog namjesnika Petronio. Takodjer iz Grožnjanu bili su talijanski odaslanici kod Vassellija, Mecchie i Petronija. Oba, Walker i Vasselli primili su ponudu. Pa i Mecchia i Petronio bili su zadovoljni. Petronio je kazno, da će za Walkera biti dovoljan mali izpitit iz hrvatskog jezika.“

Tako se je pripravljalo već dugo vremeno tajno i obzirno, da se ta dva važna mjeseta izruče u ruke odlučnih talijanskih svećenika. Daljnji će nas dogodjaji poučiti, kako će se ti dogodjaji dovršiti.

Hrvatske propovijedi i molitvice.

Zašto je vidjeti, kako katolički svećenici tjeraju hrvatski jezik i hrvatski narod iz katoličkih crkava. U Novomgradu, Humu, Momjanu, Bujam, Završju i Kostanjevici — u svim tim mjestima odpravili su hrvatsku propovijed i hrvatske molitvice. Dok su ti krajevi bili pod mletačkom republikom, posvuda se je tada čitala glavolska hrvatska misa — pod austrijskom vladom nesmiju Hrvati više niti očenaša moliti na glas u crkvi.

U Bujama se je u prvim godinama župnikovanja Godine u nekojim zgodama propovjedalo jošte hrvatski. Hrvatska propovijed bila je u Grožnjanu pod župnicima Calcinom, Dukićem, Druškovićem i Dierom na prvoj misi. Na drugoj misi bila je talijanska propovijed. Sam Calcina je također na drugoj misi govorio polovicu hrvatski propovedi hrvatski i drugu polovicu talijanski. Pred Calcinom pako bilo je sve samo hrvatski. Zadnji župnik Kočjančić započeo je bio zanemarivati hrvatsku propovijed te ju je i posverma odstranio. Župnik Dukić bio je sastavio izkaz hrvatske i latinske službe božje u grožnjačkoj crkvi. Taj je izkaz visio u okviru u sakristiji. Pod župe-upraviteljem Raguzinom g. 1899. došao je u sakristiju občinski načelnik Corva-Spinotti, te je silom odnesao onaj izkaz iz sakristije u občinsku pisarnu. Biskup Šterk pritužio se proti tomu na namjestništvo, koje je naložio načelniku, da povrati crkvi izkaz. Občinski je ured na to vratio župnomu uredu netočan prepis izkaza. Izvornika nije htio izručiti, već je izjavio, da ga je unistio, pošto je bio sav razigran.

Blagopokojni biskup Šterk naložio je na molbu hrvatskih župljana, da se mora u Grožnjanu na prvoj misi iznovice hrvatski propovijediti. Sav sretan je bio na rod, kad je opet začeo rječ božju, a crkva je bila dubokom puna.

Monsig. Petronio proti Hrvatima u Grožnjanu.

Medju prvima, koji su morali okusiti ljubav kapitularnog vikara Petronija, bio je onaj svećenik-močenik u Grožnjanu, g. Rnguzin. Naglimice, bez milosti, poslao ga na najslabije mjesto u biskupiji, u Zamask. Odmahn ih njezi nije mogao poslati Talijanu, nego je bio pripravljati put sa mladim hrvatskim svećenikom Ćervarom. Ćervar je otišao u Grožnjan, a sobom je nosio oštru i tvrdu zapovijed, da u crkvi ne smije ništa novoga učiniti na korist Hrvatima — niti jednog očenaša!

Dakle, što je Hrvatima bilo uzezo, to se nije smjelo više vratiti.

Kako bi se pako iztriebila hrvatska propovijed u Grožnjanu? Dugo to nisu promišljavali! Občina grožnjačka učiožila je na bisk. ordinarijat molbu, da bi se na prvoj misi držala propovijed ili prije, ili pako poslije misi. Tu „pobožnu“ molbu je bisk. ordinarijat primio obim rukama i naložio g. Ćervaru, da zadovolji talijanskoj želji. A namjere te želje? Talijani započeli su agitaciju, osobito med mladeži, neka ne ostane na hrvatskoj propovijedi.

Tako su mislili odstraniti iz crkve i hrvatska propovijed bila bi uništena. Kako se je već unapred smjao crveni Mecchia?

To je razumio i izmučeni hrvatski narod u Grožnjanu. Nedelju zatim počeo je g. Ćervar hrvatsku propovijed poslije misi. Ali je u crkvi nastala takva burja i oluja, da nije mogao govoriti. Razjareni narod nije mu pustio do riječi. Napravio se je takodjer oštar utok naprotiv zlobne novotarije. Biskupski ordinarijat morao je na to opozvali svoj izdani dekret i pustiti hrvatsku propovijed na miru.

Ljuta se je srča podigla proti g. Červaru, Mecchia i Petronio već su ga upisali. Dobio je dekret. Župa se je razpisala. Talijanska deputacija poziva u Grožnjan junaku iz sakristije kod sv. Jekovu, g. Vasselliju.

Liber župnika u Grožnjanu.

Občinska uprava u Grožnjanu nije dobra. Tamo plaća narod 27% občinskog nameta. Taj se je povisio ove godine na celih 320%. Proti sadanjim upraviteljima digao se sav hrvatski narod. Pa takoder i med samim Talijanima stupila je većina u opoziciju i na stranu Hrvata.

Ovih dana se imadu obaviti u Grožnjanu občinski izbori. Ako propade sađanje talijanska Mlka u Grožnjanu — z Bogom! sv. načrti Mecchie i Petronija. Do sada je otvorio Petronio natječeja samo za kanonikat u Piranu i za kapelaniju Sicciole. Sada pako takoder i za Grožnjan. Ej sila je — a sile Boga ne moli! Iza toga dolazi na red takoder Oprtalj. Hrvati su ovce, pa ih nije težko predobit!

Hrvatski odpor.

Tko ima pravici izabirati župnika u Grožnjanu i Oprtalju? To pitanje je jasno. A ipak su ga gospoda na bisk. ordinarijatu pomjesali. Narod u Grožnjanu i Oprtalju dobro znade, da imadu pravo izbora svi kuće gospodari — a ne občinsko zastupstvo. Petronio je razpisao župu Grožnjan i hoće, da bi sađanje občinsko zastupstvo biralo Vasselliju. To neće ići. Proti tomu je već uložen utok. Tako će biti i u Oprtalju. Vasselli i Walker mogu ići lako na šetnju u Grožnjan i Oprtalj — ali tamo neće nikada župnikovati. Tako hoće — Bog i Hrvati!

Iz proračunske raz-prave.

(Nastavak.)

Postupanje kod izbora.

Kod izbora postupa se opet protupravno i protuzakonito. Počinje se protupravnostih i protuzakonitostih u svih izbornih razdobljih, a činovnici političkih oblastišta motre to niemo ili pomažu kod toga. To traje već preko 20 godina. Oписанesu zlorabe i jednoj ovdje podnesešenoj interpelaciji od dne 14. januara 1895., te bijaju takoder stavljeni upiti (cita):

1. Je li opisano nepravilno i nezakonito, hrvatske izbornike izazivajuće, u očijih svih pravomistećih ljudi sramotno postupanje kod izbora fiducijskog aprila mjeseca u občinama Vižinada, Oprtalj, Vrsar i Poreč u Istri provedenih, poznato visokoj c. kr. vladni i koje li kani mјere proti istim poduzeti?

2. Je li visoka c. kr. vlast sklonila poduzeti što prije mјere, u potrebi takoder putem tomu odgovarajućih zakonskih osnova i naredaba, a da se u buduće takovo postupanje kod svih izbora u Istri zaprijeći, te da se isti u svih njihovih razdobljih pravilno i zakonito provedu, odnosno, da svu pravo glasa imajući njihovo pravo vršiti mogu, i da se ne imajuće pravo glasa od izbora izključi?

Ovuo se je interpelaciju postavilo godine 1895. na temelju bezbrojnih činjenica. Kasnije nebijas je takoder bolje. Protuzakonito postupa se kod izbora u većini občinah kotara Poreč i u mnogih občinah kotara Kopar i Pula, gdje se osobito u prvoimenovanom u obče počinjava najveće protuzakonitosti u svakom obziru. Niti kod posliednjih državnih izbora nije se bolje postupalo, proti kojim se nalaze ovdje u kući već preko godinu dana utoci, te bih zamolio na samo kuću, odnosno legitimacioni odbor, da izvoli čin prije o izboru dra. Bennati-a i dr. Rizzi-a izvestiti, nego upozorjem takoder na te uteoke i visok c. kr. viadu, a da vidi kako njezini podredjenici postupaju i da vidi go spodin ministar-predsjednik i upravitelj ministarskog putnog posla, kako s e malomenom zadovoljan.

drže njegove okružnice. Istotako postupa se i kod občinskih izbora. Prijašnji godina pružaju nam za to primjere u Podgradu, Pomjanu, Oprtalju, Vižinadu, o čemu bijahu takoder interpelacije podnesene, kasnije u občini Kastav i to već za uprave sasadjnjeg gospodina ministra-predsjednika kao upravitelja ministarstva putnarnjih posala, gdje se je posve pravilno i zakonito provedene izbore učinilo, i to jedino pod pritiskom zastupnika talijanske stranke, i gdje se je počvorni izbor razpisalo (Cujte! Cujte!), a da toga nije ni najmanje trebalo.

To je prouzročilo občini i občinareni danguba i troškova, te je nastala velika razdraženost proti vladnim činovnikom, koji su to počinili. Kako se još i sada postupa s našimi občinama, pokazuju nam i interpelacije, koja bijuše dne 15. februara 1902. obzirom na odnosa u občini Dečani, u kotaru Kopar, postavljena, u gdje bijahu opravdane pritužbe podignute od strane občinskog zastupstva proti občinskom načelniku, gdje bijaše pako od strane upravnih činovnika upravo načelnik i to sam na čelu občine pridržan, (Cujte! Cujte!) dočim se već govor o tomu, da će se razpustiti občinsko zastupstvo — i to slovensko občinsko zastupstvo — koje nije potinjalo nikakve pogreske, pak da se postavi na njegovo mjesto talijanski mišljećevi vjeće. (Cujte! Cujte!) Nakon toga pokazuje, kako se sada postupa, postupanje kotarskoga poglavarskoga u Voloskom sa izbornimi listinama za občinu Volosko-Opatija, i zatezanju kotarskoga poglavarskoga u Lošinju obzirom na posve izkrivljene listine izbornika u Cresu.

Kako se postupa kod popisa pučanstva?

Isto tako dogadaju se zlorabe kod popisa pučanstva, i o popisu pučanstva bijaše već podneseo interpelaciju, i to dne 8. februara, kao što i kasnije dne 10. maja pr. godine. Umjesto da se je brojilo polag pravog temeljnog načela o maternskom jeziku na licu mjesta, umjesto toga broji se valjda sada za zelenim stolom. Već je evo druga godina, pa još nisu poznati uspjesi popisa pučanstva — te mi se čini ne samo u Primorju, nego u obće i u državi. To je ipak čudnovato, ako se znade, da su občine na svaki način, mimo 30. marta morale biti gotove, istotako je čudnovato, da nebi bila kotarska poglavarska i namjestničtvu sa svojim proučavanjem jošte gotovi, premda se neradi o kakvom proučavanju, nego o uspjehu, i to o uspjehu pravedno provedenog popisa pučanstva.

(Konačne slike.)

DOPISI.

Zamet, 14. marta 1902. (Jos o zavabi u Zametu) — Posto mi se već kod otvorenja pjevačko tamburaškog društva „Sloge“ u Zametu, vrlo svidiša zabava, odlučio sam, da posjećam i unaprijez zabave, koje bude dalo to po svom položaju za nas vrlo znamenito i druzivo. Znamenito je, jer se nalazi na samoj granici grada Rieke — odkud se vrlo lukači i umjetnim načinom širi tudjinstvina ne samo u okolicu područja toga grada, nego hoće se, da ta prelazi i u našu občinu laganicu ali stalnim korakom. Veliku je dake zasluge tamošnjih rodoljuba, da su se udružili. Ako danas mnogi te mnogi toga ne vide, nu reče se: prave zasluge, ako se za kratko vremje i ne poznađu, nadaju jamačno najposlige svoje priznanje. Tako biti će i tu!

Upravo na dan pusta priredilo je to društvo zabavu i ja željan, da se čim ljepe na taj dan pozabavim, odputim se u Zamet. Kako rekoh, želja me vukta za zabavom i zbijala istinu kazem, nisam se ni malo dugočasio.

Akoperem bih već, rekoh bi netko, morao imati pameti, ja sam bio tako razpoložen i laganih nogu, da sam ljepe kao mladić od dvadeset godina plesao vatrenu tako, da je princ karneval morao biti s ministarskog putnarnjih posala, kako s e malomenom zadovoljan.

Pa-ako sam ja pun zadovoljstva zavrio taj dan, što pak da reku liepe djevojke, mladići, kojih je bila dvorana puna! Ali ne samo ples, no čeli program zabave izbio je vrlo lijepo. Da ste vidili, kako se to sve u najljepšem redu izvadilo na svezobi zadovoljstva, da je bila prava milota gledati i slušati.

Sve učesnike, kojih je bilo svakako nad tri stotine duša, već kod ulaza u dvoranu iznenadio je to, što je mlado i staro, mužko i žensko, malo i veliko dobilo kapiću i papira. Iste su bile raznog oblika i veličine u raznim bojama, svakojako izpisane i slike.

Ta maskarada pobudila silu smicha. Jedno drugo gledalo — jedno se drugom smijalo; muž ženi, žena mužu, mladići djevojci, djevojka mladiću. Jednom riečju sveobči smiek razlegao se dvoranom.

Mali Branko, dječak od 7 godina, sin tamošnjega učitelja g. Fr. Rubeša, odjiveo je pjesmu „Plavi, plavi ladjo“ uz pratnju domaćih tamburaša, lagano se njisuć u malenoj ladjici pozornicom, odjeven na mornarsku.

Ovom točkom otvorila se zabava — a bila je izvan programa i tim iznenadio i zadržio sve. Živio Branko!

Predstava „Olito“, mesopustna šala u jednom činu, po članovima društva odigrana je krasno.

Toni Quattro i Giov. Starazzi, nu ova su im imena nadenuća, izvadili su „Napolitanskog glazbu“ baš lijepo. Sve im se smijalo. I odioči i glazbilja i krešanje odvadalo prave Napolitanke. Šteta, što nisu imali u sebi jednoga maloga „Napolitančića“ koji bi bio sakupljač novaca — u koju dobru svrhu.

„Sumski kvintet“ sastojao je u tom, da je ciela pozornica bila okićena zelenilom, a između tog zelenjini provirale su glave psa, lisice — magaraca, psa buldoga — i pjevale pjesmicu: „Al me bōs kaj rada imela.“

U potpurju „Živio Pust“ nastupili su pjevači uniformirani — sa dugim nosovima — sa glazbilima iz lepenke (kartutina) i na te izvadili poznate narodne pjesme i jedan vrlo lijepi marš. Tom glazbom ravnao je zborovodja g. Fr. Rubesa i on sa dugom crnom bradom — dugim nošom — načarina.

Pjevalo se pjesmu „Slovenac i Hrvat“. Sve točke programa bile su pozorno i napetošu slušane i silnim pljeskanjem primite. Bilo je tu domaćih ljudi, koji što takva nisu nikad vidili, i to je silno na nje djelovalo.

Zameđani dragi! Uztrajte na započetom putu — držite se složno! Vi ste učinili lijepi korak napred, da vam se čovjek mora čuditi. Do pred dvije, tri godine natrag, tko bi od vas bio ni pominio, da će se u Zametu, na dan pusta sto takova izvaditi! Raztrkani ste bili simo, tame po krčmama, po plesovima, gdje se često nit što pametna čuje, nit što lijepa vidi. A ovog pusta vaše vam je lijepo društvo priredilo upravo krasnu zabavu. Za sjegurno moraloo vam je biti kod te zabave pri srcu voljko i milo, a to se i opažalo, i to ne samo s uzroka, da ste nešto nova čuli i vidili — no tim više, što ste vidili, kako se tu sve lijepo pazi i gleda, kako jedno drugoga ljubi i stuje. Nije se tu čulo kletve, psovke ni prokljanja, ma baš nijedne žalne riječi. A nije li to lijepo? Ponavljam, ne malaksajte, truda se ne bojte, muke se ne plastite, jer o truužito rodi, a o muci grozdovi vise. Pozovite nas i opet čim prije, da se onako lijepo na prijateljsku pozabavimo. Živili svi, koji oko toga nastroje i pri tomu se trude i muče.

Sjećajte se
„Družde sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Franina i Jurina.

Fr. Voloski poprdili plača, da su jih Nemci zapustili.

Jur. Aj nisu onisti, ki su niš kako i oni.

Fr. Varamente drug druga i va crekve najde.

Jur. Ja, me oni su se našli va oštarije.

Fr. Toliko bolje, senjal, da nisu bili na tašće.

Jur. Ja, onakov na našće!

* * *

Fr. Češ čut jedan razgovor zrenjskega kraljja z opataljskim šarenjakom?

Jur. Vero vrad.

Fr. Tako pazi:

Kralj: Si ga čul amiko, da smo stivali kranjskoga popa?

Šarenjak: Si ga pak ti videl kako j' mora bitat hrvatski pop?

Kralj: }

Šarenjak: Smo im dali fugo!

Kralj: Ma vero su nam pomogli i oni va biskupije.

Šarenjak: Aj vero so, Bog im daj zdravlje.

Jur. Ca j' to take?

Fr. Ma baš tako!

Razne vesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Ovih dana priobčio je službeni list bečke vlade imenovanje predsjednika i podpredsjednika hrvatskoga sabora u Zadru. Predsjednikom bio je imenovan zastupnik dr. Vicko Ivčević, član saborske većine i hrvatskoga kluba, a podpredsjednikom Josip Kulisci, član srbskog klubu ili saborske manjine. Talijanske novine Dalmacije i Primorja prigovaraju što nebijas je imenovan podpredsjednikom koji član iz one šačice talijanskih zastupnika, koji su birani u zadarskom kotaru. Čudni li su svatovi ti blženi naši Talijani! U istarskom saboru htjeli bi, da nebude nijednoga člana manjine u predsjedničtu, premda ta manjina zastupi većinu pučanstva pokrajine, dočim traže za Dalmaciju, da bude jedan njihov predsjedničtvu, akoprenim sačinjavaju tako takozvani Talijani posve neznačinu manjinu pučanstva.

Srbija. Iz Biograda javljaju, da je kralj Aleksander brzojavio na Celinje knezu Nikoli svoje zadovoljstvo, što se kreće Mirko zaruci sa jednom Škrkinjom i rođakinjom obitelji Obrenovića.

Rusija. Iz Petrograda javljaju, da su tamošnji listovi sa zadovoljstvom pozdravili zareke crnogorskog kneževića Mirka sa kerkom pukovnika Konstantinovića.

U Moskvi ugašen je velik broj svećilišnih djaka, koji su demonstrirali protinaredbi ministarstva nastave. Već dio ugašenih bio je iz Moskve odpravljen.

Južna Afrika. U zadnjoj bitci zabiljogog engleskoga generala lorda Methuena pustio je burski zapovjednik Delahey velikodušno na slobodu. Toj plemeniti burskog vojskovođe našlo je na iskreno odobravanje svega prosjetljenog sveta, koji se divi ne samo junacima redoljubnih Bura, nego i njihovom veledušju u postupanju sa engleskim zarobljenicima.

Engleska vlada šalje sada u Afriku vrhovnoga zapovjednika engleske vojske lorda Wolsley-a. Novine pišu, da taj general putuje u Afriku po svojem privatnom poslu, ali toj baci nevjerojutne djece.

**Crveni listić sa Izkazom
dužne predplatne** poštujući smo da
nas nekojim preplaštivnikom. Jer
smo na koncu prvog četvrtogodišta
nadmno se, da će se dužnički odra-
zvati. U istu svrhu prilažećem i po-
ložnicu poštansku Štedionice koju
pone nje smatram općenom za
one preplaštivike, koji jedne
neprije i crveni listić.

Mjestne:

Gosp. Mijo Lučić iz Pule darevao
je za u Lesičini (Roc) unesrećenoga Blaža
Mizlić 2 krune. Hvala g. darovatelju, čiji
primer neka nadje nasljednika.

Stare uspomene. Naši stari i mladi
mornari, koji su služili kod ratne morna-
rice u Puli sjecaju se stalno, tko sladko,
tko gorko, nekadašnjeg njihovog stanje na
nekot ponošnoj „Belloni“, koju pretvorise
u kasarnu, pošto je učinila svoju dužnost
ploveći širom svijeta i raznoseći slavu naše
vojne mornarice.

Tih čestih ostanaka stare slave au-
strijske mornarice nestali će za kratko
vrijeđu sa licu zemlje ili sa površju mora.

Staru „Bellonu“ odrezože naime sa
njezinog davnog davnog horavaša u arsenał
vojne mornarice, gdje će njoj oduzeti sav
aj i sve urese, koji ju sjećaju na neka-
daju slavu, i tako lisenu svega će ju razko-
madati ili porušiti. Na njezino staro mjesto
uz obalu doći će njezin vjerni mladići
drug Kaiser, koga će prekrstiti u „Bellonu“
da se tako sačuva to slavno ime dalekom
potomstvu u rodoslovju naše vojne mor-
narice.

Pokrajinske:

Gosp. dr. Š. Kurelić bje ponovno
izabran načelnikom občine Pazin. Česti-
tamo!

† Ljubica Šepić. Opet je potonula
mlada grana na stablu našeg narodnoga
školstva, premda se nije bila jošte pravo
ni razcvjetala. U naporu svoje mladosti,
puna mladenackog zara i zanosa, započela
je svoje težko učiteljsko zvanje, ali nje-
zino slabasno tjeло nije moglo dugo pod-
našati ono težko breme. Širila je medju
našim narodom u Hrušici, Roču i Klancu
narodnu prosvjetu jedva 4-5 godina i
shrvu ju težko zvanje u prerani grob.

Z Mihotići stje nam živilostna vijest,
da je tamo preminula makon duljeg bo-
lovanja providjena sv. olajstvju za umiruće
gdje. Ljubica Šepić, nedavno imenovana
stalnom učiteljicom u Klancu, u naj-
ljepšoj dobi od 23 godine.

Gubitak je težak ne samo za razevi-
lenoga oca Ivana, koji gubi u svojoj
mloj Ljubici, eto četvrtog člana svoje obi-
telji od iste bolesti i u dosta kratkom
vremenu, i za njegovu ostalu djeciću, nego
također za našo narodno školstvo, koje
gubi u pokojnici vrstnu i odusevljenu uči-
teljicu.

Pogreb blaga i dobre Ljubice bio je
u pojednjak i ona počiva jureve vječni
sanak na groblju sv. Roka u Rukavcu,
kamo njoj saljemo tužnog srca poslednji
nas pozdrav. Podvaj u miru blaga Lju-
bice! Tvojim milim naše iskreno sačeće!

U veselom dražtvu u Kanfanaru
sakupilo se za družbu sv. C. i M. K. 2, za
odstranjenje iz istog družtu Leginu Žigica,
i novac je predan podružnici u Puli.

Tko ima pravo. Pod tim naslovom
pisu nam iz Poreča 10. t. mj. Ovih dana
pošao sam po poslu u ovdašnju biskupski
ured, gdje opazil u prvi muk na stolu
židovskog „Il Piccolo“ i zloglasnu „Pravu
Nasu Slogu“. Nije me ni najmanje izne-
nadilo, što sam tamo našao lažliberalnog
„Cifutu“, koji lomi danomice svoja tupa
kopija za talijansko svećenstvo Istru i koji
uzimaje pod svoju zastitu i biskupe i ka-
pitularne vikare i kanonike itd. samo ako
su dotičnici protivnici hrvatskoga naroda
i imena. On ih mrzi i prezire kao orto-
dočkanski čitut iz dne duše, ali posto mu
oni služe u njegove paklenske svrhe —
hotomice ili nchetice — to ih on naoko
slavi i časti — samo da ih meže i na-

daje zlorabit. Ali tim više iznenadilo me,
sto nađoj i žloglašnu matuljsku
krepelinu, koju je jedan dragi katolički bi-
skup, Istra svomu svećenstvu i vjernikom
zabranio držati i čitati.

Taj drugi biskup jest učeni i pobožni
biskup krčki, presv. g. dr. A. Mahnić
Sađa se namiće pitanje: koji od te dvo-
jice biskupa drži se strožije crkvenih pro-
pisa i koji od njih radi bolje na korist
vjere i povjerenog mu stada, t. j. onaj
koji je zabranio onaj smradni list ili onaj,
koji ga drži i čita ili bar trpi, da dolazi
u njegov ured. Odgovor nije težak pa
neka odgovori svatko sam.

**Talijanska kultura u Malom Lo-
sinju.** Od tamo nam javljaju dne 8. t. mj.
koliko slijedi: Dne 2. t. mj. bijaše na
tome blizu crkve učiteljica ovdašnjeg hrv-
atskog zaboravlja gđice. B. Markuš sa
svojom majkom i ljetišnjim gostom gđicom.
M. Veznar iz Bjelovara. Te gospodje
razgovarale su kako je naravski svojim
maternim hrvatskim jezikom, ali tim su
silno zagrisile u očima ovdašnjih širitelja
talijanske kulture. Nekoliko potomaka te
djedovske kulture navalilo je na rečene
gospodje najprostijimi psovčkama i pog-
rđani jedino radi toga, što su hrvatski
razgovarale. Jedan od njih predložio je
dapaće svojim drugovom, da se na go-
spodje navalni kamenjem, što bi se bilo
voljda i dogodilo, da se nisu one brzo
uduljile.

Taj dogodaj prijavljen bijaše oblasti
i ljetišnjoj upravi, od kojih očekujemo
punim pravom, da će poduzeti odlučne
mjere, da hrvatski stanovnici i ljetišni
gosti, koji nam ovamo donose novac i
koji plaćaju pošteno kupalištu pristojbu
nebudu i u buduću od ovakvih potomaka
djedovske kulture ovako prostatački vredjani.

Nama je težko iznositi na svjetlo
ovakve sramotne činjenice, jer skode nam
i našem gradu, ali kad nećemo proti obiest-
nosti i pokvarenje talijanskoj mladeži drug-
og lika, moramo se proti izgrednikom i
souljivjim poslužiti javnom stampom.

Naši poglavari bili su sami krivi ako
izgubi naše mjesto glas kulturnog grada i
ako se budu ludjinci u buduće plasili stu-
piti u našu sredinu, da ovde traže lika
i odinora ne samo na njihovu, već i na
našu korist.

Neka se dakle te oblasti pobrinu za
mir i red i za pristojno ponašanje mladeži i
odrastih napram tudjincem bilo
kojega jezika il narodnosti, pak neće biti
više pritužaba; u protivnom slučaju iz-
nesi ćemo sve na božje svetlo.

Novačenje u Podgradu. Dne 13. i
14. t. mj. predstavilo se je vojničkoj ko-
misiji u Podgradu, koja je tamo došla
radi novačenja, u svemu 420 mladića iz
trije občine, i to: Podgrad, Materija i
Jelsane. Od tog broja bijaše unovačeno
84 mladića, koji će biti u svoje vrijeđu
pozvani, da služe cura i kralja viorno,
kao što su to i naši predjedovi i djedovi
činili.

Jubilejno razglednico Srećka
Bartele. Društvo „Narodni dom“ u Trstu
izdalo je povodom 25. godišnjice djelo-
vanja zborovodje g. Srećka Bartele vrlo
ukluso razglednice sa slikom g. jubilera.
Već dio razglednice zauzimlje krasno izra-
đena slika žene, koja udara u liru. Na
gornjem dielu nalazi slovenska trobojnica,
na dolnjem dobro pogodjena svećarova
slika.

Svaki komad prodava se po 50 novč.
ili 10 para, a čisti dobitak namjenjem je
za gradnju „Narodnoga Doma“ u Trstu.
Dobivaju se u narodnih družtvih i ku-
vanjih u Trstu.

Ploča talijanskog odgoja. Prijatelj
iz zapadne Istru piše nam: Izvolite g.
urediće, priobediti ovo par redaka, neka
doznaju i vaši cijenjeni čitatelji, kako se
odgaja nekoj talijanskoj mladiću u biskup-
skom konviktu u Kopru, za koji doprino-
saju i naše crkve i naši občinari. Jedan
od tih pilomaca pošao je u središnje sje-

menište u Gorici, gdje da je ustmeno i
pisimeno odavao prevelikih težnja za bla-
ženom zemljom, i to u tolkoj mjeri, da
su mu za to doznale i vise oblasti, pak
da je radi toga imao izgubiti štipendiju. Taj
strastveni političar da je ulazio priziv
protiv visok oblasti i sada se očekuje rie-
šitu, o kojoj ćemo vas u svoje vrijeđu
obavijestiti.

**Plaću nam od Sv. Marije od zdra-
vљa:** Od davnih davmina bio je običaj kod
nas, da se obdržavaju pjesme i molitve od
velikoga tjedna u našoj kapelanskoj crkvi
a na petak veliki procesija. To je bilo
neko vrijeđu zapušteno, jer bijasmo bez
svećenika ali od g. 1890. neprekidno se
opet obdržavale svećanosti po starom
običaju. Sada najedno biskupski ordinarij
nalaže našemu kapelanu, da mora ići
na veliki petak u Barban pomagati u onoj
crkvi, a mi ostajemo bez molitve i pro-
cesije. Neznamo kako je to na jedan put
pohinulo u glavu slavnom ordinarijatu, ali
ga možemo uverjeti, da bi u našoj crkvi
bilo triput toliko viernika koliko će ih biti
u Barbanu. Nego nama se čini, da se u
Istri ide za tim, da se izkoristi svako
nabožno čuđstvo i srca pučanstva, a oso-
biti onđe gdje se uzdržuju u crkvenim
obredima jošte ostanci hrvatskoga jezika.
Jao onim, po kojima proizloži sablazan!

Državno stablice za presadu. Do-
zvili smo da ima c. kr. namjesničtvu u
Trstu mnogo državnih 3-4 godišnjih
borovičkih stablica za presadjenje.

Tko bi želio imati — u manjoj ili
većoj količini — neka se odma obrati do
tijekočnoj političkoj oblasti — koja će, kako
se bezuvjetno nadamo, bezplatno ili svak-
kome ustupiti.

Ovo bi moglo dobro doći kojemu
privredniku, a navlastito našim, manje
imunijim, občinama. Svakako valja da se
onaj koji nabavu želi, pozuri, jerbo je
vrijeđu za presadjivanje blizu na izmaku!

Tko zlorabi propoviedaoncu? Ta-
lijanska novina našeg Primorja nepro-
pušte zgodu da ne oborube i nepogrđe
naše svećenstvo, što zlorabi tobož crkvu
i propoviedaonicu u političke svrhe. Svaki
i najmanji savjet, svaka i najnedužnija
poduka puka u crkvi, što ju doje naš
svećenik svomu zapuštenom i zamarenom
puku, obješa se na veliko talijansko zvono,
te se viće na punu usta o tom kako slati
venecijansko svećenstvo Primorja u obće napose
ono Istre zlorabi crkvu i propoviedaonicu
u političke svrhe. Tim klevetam židovsko
liberalnih listova povjerovale na žalost
više puta i crkvene i svetske oblasti, te
su proti oklevetanim javno ili tajno po-
stupale. Kleveta je obično došla na svjetlo,
ali u novinah je ipak ostala ljaga neiz-
brisiva.

Danas nam je milo, što možemo iz
protivničkog tabora navesti primjeru, kako
se zlorabi propoviedaonicu u političke
svrhe. Talijanski propoviednici, koji se
nemože obtužiti, da su naši politički pri-
atelji — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti bezobzirnim
propoviedaocem te bijahu čak
pričijeni prekinuti propoviedi i prosliti
za tajelj — jer su rođeni i ugojeni u
talijaniji — talijanski propoviednici Vod-
janjanu itd., koji drže tamo postne pro-
poviedi, zatekuće se sa onog uzvišenog
mjesta na političko polje tako grubo, i
nepristojno, da se to mora i neliberalcu
grustiti. Talijansko slušateljstvo u Vod-
janjanu prosjedovalo je proti

